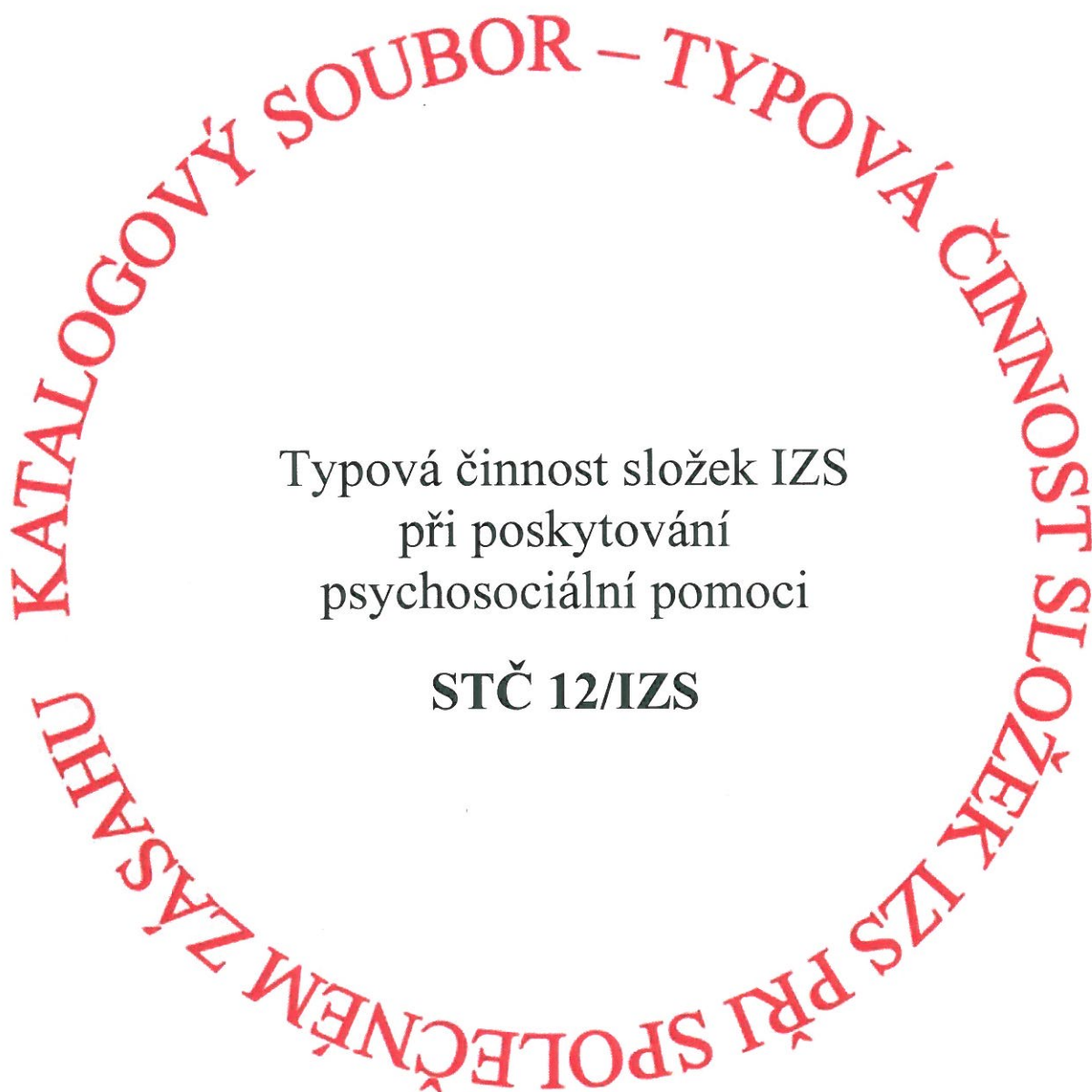

Katalog typových činností integrovaného
záchranného systému

	<p style="text-align: center;">Katalogový soubor typové činnosti</p> <p style="text-align: center;">STČ – 12/IZS</p>	<p style="text-align: center;">Redakční a orientační list</p>
<p>Ministerstvo vnitra GR HZS ČR</p> <p>Číslo jednací: MV- 604/PO-IZS-2011</p>	<p style="text-align: center;">Typová činnost složek IZS</p> <p style="text-align: center;">při poskytování psychosociální pomoci</p>	<p style="text-align: center;">Gestor listu:</p> <p style="text-align: center;">MV – generální ředitelství HZS ČR</p>

1. **Titulní list katalogového souboru typové činnosti STČ 12/IZS**
Bez č.j.
(soubor [01 STČ 12 IZS-titulní list.doc](#), počet stran 1)
2. **Redakční a orientační list katalogového souboru typové činnosti STČ 12/IZS**
Číslo jednací: MV- 604/PO-IZS-2011
(soubor [02 STČ 12 redakční a orientační list.doc](#), počet stran 1)
3. **Společný list složek integrovaného záchranného systému**
Číslo jednací: MV- 604/PO-IZS-2011
(soubor [03 STČ 12 společný list.doc](#), počet stran 2)
4. **Společný list složek integrovaného záchranného systému – příloha č. 1**
(soubor [04 STČ 12 příloha č. 1 společného listu.doc](#), počet stran 2)
5. **Společný list složek integrovaného záchranného systému – příloha č. 2**
(soubor [05 STČ 12 příloha č. 2 společného listu.doc](#), počet stran 2)
6. **List velitele zásahu složek integrovaného záchranného systému**
Číslo jednací: MV- 604/PO-IZS-2011
(soubor [06 STČ 12 list velitele zásahu.doc](#), počet stran 3)
7. **List operačních středisek složek integrovaného záchranného systému**
Číslo jednací: MV- 604/PO-IZS-2011
(soubor [07 STČ 12 list OS.doc](#), počet stran 1)
8. **List jednotek požární ochrany a HZS ČR**
Číslo jednací: MV- 604/PO-IZS-2011
(soubor [08 STČ 12 list JPO a HZS ČR.doc](#), počet stran 3)
9. **List Policie České republiky**
Číslo jednací: MV- 604/PO-IZS-2011
(soubor [09 STČ 12 list PČR.doc](#), počet stran 2)
10. **List Armády České republiky**
Číslo jednací: MV- 604/PO-IZS-2011
(soubor [10 STČ 12 list AČR.doc](#), počet stran 2)
11. **List Nestátních neziskových organizací**
Číslo jednací: MV- 604/PO-IZS-2011
(soubor [11 STČ 12 list NNO.doc](#), počet stran 1)
12. **Přehled zkratk**
Číslo jednací: MV- 604/PO-IZS-2011
(soubor [12 STČ 12 přehled zkratk.doc](#), počet stran 1)

	<p style="text-align: center;">Katalogový soubor typové činnosti</p> <p style="text-align: center;">STČ – 12/IZS</p>	<p style="text-align: center;">Společný list složek integrovaného záchranného systému</p>
<p>Ministerstvo vnitra GŘ HZS ČR</p> <p>Číslo jednací: MV- 604/PO-IZS-2011</p>	<p style="text-align: center;">Typová činnost složek IZS</p> <p style="text-align: center;">při poskytování psychosociální pomoci</p>	<p>Gestor typové činnosti: MV – generální ředitelství HZS ČR</p>

Při řešení mimořádné události (dále jen „MU“) je třeba brát v potaz i možné psychosociální dopady na osoby zasažené danou událostí a na záchranáře a další zasahující osoby. Potřeba poskytnutí psychosociální pomoci není závislá pouze na závažnosti situace a počtu zasažených, ale vždy je třeba zvážit aktuální stav jednotlivce a jeho potřeby a reakce na danou událost. Psychosociální pomoc se poskytuje jak při mimořádné události menšího rozsahu (individuální neštěstí), tak při velkých mimořádných událostech.

Psychologická pomoc, posttraumatická intervenční péče, psychologická pomoc obětem trestných činů nebo psychosociální pomoc osobám zasaženým MU poskytované po skončení zásahu složek IZS nejsou předmětem této typové činnosti.

1. Vymezení pojmů:

Psychosociální pomocí osobám zasaženým MU (dále jen „zasažená osoba“) se rozumí naplňování zjištěných potřeb zasažených osob v oblasti tělesné, duševní, duchovní a sociální, a to v souladu s jejich hodnotami v rámci humanitární pomoci a nouzového přežití. Součástí psychosociální pomoci může být první psychická pomoc a krizová intervence.

Z časového hlediska rozdělujeme psychosociální pomoc na:

- a) krátkodobou pomoc (v době trvání mimořádné události a několika dní poté),
- b) střednědobou pomoc (přibližně 5 dní až 3 měsíce po mimořádné události),
- c) dlouhodobou pomoc (od 3 měsíců po mimořádné události dále).

Psychosociální pomoc je zpravidla poskytována v souladu s vydanými **standardy**.¹

Osobami zasaženými jsou:

- a) přímí účastníci mimořádné události, mezi zvláště ohrožené skupiny patří zejména:
  - i. děti,
  - ii. staří lidé,
  - iii. lidé trpící materiální nouzí ohrožující jejich přežití,
  - iv. lidé se zdravotním či duševním postižením,
  - v. lidé žijící v kolektivních zařízeních / osamoceně,
  - vi. lidé prožívající současně jiné trauma,
  - vii. lidé s psychotraumatem v osobní historii;
- b) osoby blízké zasaženým osobám (nemusí být přímo na místě mimořádné události),
- c) svědci mimořádné události,
- d) v některých případech i poskytovatelé pomoci.

První psychická pomoc je soubor jednoduchých postupů, jejichž cílem je stabilizace psychického stavu zasažené osoby tak, aby se její situace již nezhoršovala, zajištění základních lidských potřeb včetně podpory pocitu bezpečí a předání do další péče. Postupné kroky v první psychické pomoci jsou uvedeny v příloze č. 1, tato pomoc se poskytuje v rámci záchranných a likvidačních prací na místě zásahu.

¹ Standardy psychosociální krizové pomoci a spolupráce zaměřené na průběh a výsledek. MV-GŘ HZS ČR, Praha 2010. (dále jen „Standardy PSKPS“)

Posttraumatická péče příslušníkům a zaměstnancům HZS ČR a PČR po zásahu je péče, která je jim poskytnuta v souvislosti s plněním úkolů, při nichž prožili traumatizující událost, jež může negativně ovlivnit jejich další výkon služby. Jejím cílem je redukovat tzv. náraz události a poskytovat péči k omezení negativních dopadů na psychiku zasaženého a možnosti vzniku posttraumatické stresové poruchy.

Krizová intervence je pomoc zasažené osobě v situaci, kterou prožívá jako zátěžovou, nepříznivou, ohrožující, většinou se objevující náhle, nečekaně. Krizová intervence se provádí osobně krizovým interventem nebo i telefonicky. Telefonická krizová intervence je v rezortu Ministerstva vnitra poskytována pracovníky anonymní telefonické linky pomoci v krizi².

Místo pomoci je prostor, kde je poskytována psychosociální pomoc. Psychosociální pomoc může být vzhledem ke své povaze a časovému horizontu poskytována nejen na místě mimořádné události, ale i jinde, kde je to vhodné, např. v místě bydliště zasažené osoby. Volba místa vychází z aktuálních potřeb zasažených osob a způsobu poskytování psychosociální pomoci.

Koordinátor psychosociální pomoci IZS (dále jen „koordinátor“) je osoba zodpovědná za koordinaci, rozdělení a naplňování činností spojených s poskytováním psychosociální pomoci. Stává se jím zpravidla psycholog toho bezpečnostního sboru, kterému přísluší velení při řešení dané MU.

2. Poskytování psychosociální pomoci

V rámci záchranných a likvidačních prací se poskytuje krátkodobá psychosociální pomoc s první psychickou pomocí. Organizuje je na místě zásahu velitel zásahu, který pro tuto činnost může využít odborného pracovníka pro uvedenou oblast, jehož může začlenit také do štábu velitele zásahu.

Krátkodobá psychosociální pomoc, během které se navazuje spolupráce s obcemi, místními organizacemi a nestátními neziskovými organizacemi (dále jen „NNO“), má za cíl vyhledání a zajištění potřeb zasažených osob. Pokud nebyla psychosociální pomoc v krátké době dokončena, obce, místní organizace a NNO následně pokračují v nabízení střednědobé a dlouhodobé pomoci zasaženým osobám.

Při velkých mimořádných událostech se psychosociální pomoc koordinuje pro více míst zásahů prostřednictvím koordinátora. Koordinátor je také členem štábu bezpečnostního sboru, který řídí záchranné a likvidační práce, a krizového štábu kraje, případně krizového štábu obce s rozšířenou působností, kde předává i informace o zjištěných materiálních potřebách zasažených osob pro plnění úkolů ochrany obyvatelstva.

Úkolem koordinátora je zejména řídit poskytování psychosociální pomoci během velké MU. Za tímto účelem iniciuje setkání všech dostupných poskytovatelů psychosociální pomoci. Cílem setkání je dohodnout se na:

- a) řízení poskytování psychosociální pomoci,
- b) rozdělení činností,
- c) místě působení jednotlivých poskytovatelů psychosociální pomoci,
- d) způsobu předávání informací (od jednotlivých poskytovatelů ke koordinátorovi i opačně),
- e) spolupráci s krizovým štábem (ohledně předávání informací a plánování činnosti),
- f) způsobu vyhodnocení poskytované psychosociální pomoci (průběžném a závěrečném).

Schvaluji: plk. Ing. Drahošlav RYBA generální ředitel HZS ČR	podpis dne:
--	--

² Závazný pokyn policejního prezidenta č. 21/2009, o posttraumatické intervenční péči a anonymní telefonní lince pomoci v krizi

	<p style="text-align: center;">Katalogový soubor typové činnosti</p> <p style="text-align: center;">STČ – 12/IZS</p>	<p style="text-align: center;">Společný list složek integrovaného záchranného systému – příloha č. 1</p>
<p>Ministerstvo vnitra GŘ HZS ČR</p> <p>Číslo jednací: MV- 604/PO-IZS-2011</p>	<p style="text-align: center;">Typová činnost složek IZS</p> <p style="text-align: center;">při poskytování psychosociální pomoci</p>	<p>Gestor typové činnosti:</p> <p>MV – generální ředitelství HZS ČR</p>

Příloha č. 1 - KROKY PRVNÍ PSYCHICKÉ POMOCI - CO TEĎ HNED MŮŽU UDĚLAT?

Navaž kontakt.

Najdi odvahu zasaženou osobu oslovit – „Jsem hasič... Stalo se ... Jak se jmenujete?“ atd.
Ujistí, dodej pocit bezpečí – „Nebojte se, jsem u Vás, budu potřebovat Vaši spolupráci...“

Zjistí zdravotní stav.

Je zraněný? Ošetří nebo ošetření zprostředkuj! „Slyšíte mě? Bolí Vás něco? Víte, co se stalo?...“

Chraň soukromí – dbej na důstojnost.

Chraň zasaženou osobu před zvědavci, případně před médii.

Informuj, co se děje, a naslouchej.

Podávej reálné informace. Např.: „Jsem tu proto... Bude se dít... Lékař je na cestě. Teď uslyšíte ránu, protože...“

Vyslechni. Podpoř.

Vyhni se frázím. Mluv jednoduše, v krátkých větách.

Zjišťuj a zajišťuj základní potřeby.

Zajisti základní potřeby – pět T: teplo, ticho, tekutiny, transport, tišící prostředky. Rovněž o dospělého pečuj jako o dítě.

Pil? Byl na záchodě?

Je mu dost teplo? Nabídní přikrývku.

Je někdo s ním? Postrádá někoho?

Má se o co opřít? Posad', podepři, opři, hledej opatrně tělesný kontakt.

Má se kde umýt? Zajisti.

Hlídej bezpečí.

Odveď ho, je-li mu místo nebezpečné nebo nepříjemné. (Využij váš automobil nebo pomoc lidí v okolí.)

Zabraň pohybu, je-li pro něj nebezpečný. Jinak se můžeš pohybovat s ním.

Dbey na vlastní bezpečí.

Spolupracuj s druhými na místě. (Se sousedy, s cestujícími z vozů, kteří zastavili, aby pomohli atd.)

Pomoz přemýšlet o dalším postupu. (Odvoz domů, náhradní ubytování apod.)

Řeš situaci tady a teď, případně bezprostřední následující kroky, nehledej dlouhodobá řešení.

Předej do péče blízkých osob nebo dalších služeb.

Pomoz je kontaktovat. Koho, ať si určí sám.

Můžeš využít:

- místní zdroje: sousedy, starostu, místní instituce,
- přes operační středisko kontakty na další organizace a služby: nestátní neziskové organizace, krizová centra, linky důvěry aj.,
- telefonické konzultace s psychologem HZS ČR, případně si jej vyžádej na místo.

	Katalogový soubor typové činnosti STČ – 12/IZS	Společný list složek integrovaného záchranného systému – příloha č. 2
Ministerstvo vnitra GŘ HZS ČR Číslo jednací: MV- 604/PO-IZS-2011	Typová činnost složek IZS při poskytování psychosociální pomoci	Gestor typové činnosti: MV – generální ředitelství HZS ČR

Příloha č. 2 - MONITOROVACÍ DOTAZNÍK PŘI MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTECH

Identifikační údaje

Obec:		PSČ:	
Ulice:		Č. p.:	
Příjmení:		Jméno:	
Telefon:		Sociální situace:	Samoživitel(ka)
Počet obyvatel domácnosti:			Rodina s malými dětmi
			Důchodce

Stav objektu před mimořádnou událostí

Objekt sloužil k trvalému bydlení	Objekt pojištěn
Přibližné stáří objektu	Riziková skladba zdiva
Provedeny izolace proti zemní vlhkosti	Riziková skladba podlah

Stav poškození

Objekt je určen k demolici	Počet poškozených oken
Zaplaven obytný prostor	Počet poškozených dveří
Výška vlhkosti v obytných prostorech (m ²)	Poškozeno TBZ
Plocha zaplavených podlah v obytné části (m ²)	Délka setrvání vody (dny)
Množství naplavenin v interiéru	Zaplaven sklepní prostor
Množství naplavenin v exteriéru	Ze sklepních prostor bylo nutné odčerpat vodu
Znečištění (poškození) studny (zdroj pitné vody)	

Požadavky na výpomoc

Manuální pomoc dobrovolníků při úklidu	Oklepání omítky – příprava na sanační opatření
Oplach stěn a podlah WAP (i s čerpadlem)	Zápůjčka elektrocentrály
Čerpání vody kalovým čerpadlem	Zapůjčení vysoušeče včetně zaškolení obsluhy
Odstranění naplavených dřevin motorovou pilou	
Odstranění poškozených železných konstrukcí	

Požadavek na humanitární a psychosociální pomoc

Balená voda	Odborná informace k sanaci zavlhlého zdiva
Požadavek na ubytování lidí	Nábytek
Náhradní oděv	Pračka
Náhradní obuv	Lednice
Čisticí prostředky	Sporák
Peřiny, ložní prádlo	Pomoc odborníka (psycholog, právník, soc. pracovník aj.)
Sanace studny včetně certifikátu o kvalitě vody	

Další informace

--

Zapsal		Datum		Podpis	
---------------	--	--------------	--	---------------	--

	<p style="text-align: center;">Katalogový soubor typové činnosti</p> <p style="text-align: center;">STČ – 12/IZS</p>	<p style="text-align: center;">List velitele zásahu složek integrovaného záchranného systému a koordinátora psychosociální pomoci</p>
<p>Ministerstvo vnitra GR HZS ČR</p> <p>Číslo jednací: MV- 604/PO-IZS-2011</p>	<p style="text-align: center;">Typová činnost složek IZS při poskytování psychosociální pomoci</p>	<p style="text-align: center;">Gestor listu: MV – generální ředitelství HZS ČR</p>

Postup velitele zásahu složek integrovaného záchranného systému (IZS) při poskytování psychosociální pomoci (kontrolní list)

1. **Vyhodnotí rozsah MU a potřeb zasažených osob.**

 zahájeno
 splněno

2. V případě potřeby psychosociální pomoci **využije zasahující záchranáře vycvičené pro první psychickou pomoc.**

 zahájeno
 splněno

3. **Rozhodne o předání pomůcek pro snížení akutního stresu u zasažených osob**, zejména dětí (např. „dráček“ nebo jiná hračka).

 zahájeno
 splněno

4. V případě, že **zdroje** pro první psychickou či psychosociální pomoc na místě zásahu **jsou nedostatečné**, velitel zásahu **prostřednictvím OPIS IZS povolá:**

a) člena(y) týmu posttraumatické péče HZS ČR

 zahájeno
 splněno

b) psychologa HZS kraje.

 zahájeno
 splněno

5. V případě, že je nutno koordinovat psychosociální pomoc s NNO nebo s psychology a krizovými interventy jiných složek IZS, **ustanoví** pro místo zásahu **koordinátora**.

 zahájeno
 splněno

6. V případě, že není koordinátor stanoven, velitel zásahu **může spolupracovat se subjekty viz bod č. 2 postupu koordinátora.**

zahájeno

splněno

7. Velitel zásahu nebo velitel jednotky PO **vyhodnotí potřebu posttraumatické péče pro zasahující, při tom spolupracují s psychologem HZS kraje.**

zahájeno

splněno

8. Při dlouhodobém zásahu **využívá velitel zásahu koordinátora a členy NNO ke zjištění údajů o potřebě psychosociální a humanitární pomoci.**

zahájeno

splněno

9. **Provede záznam** o poskytnutí psychosociální pomoci do „Zprávy o zásahu“.

zahájeno

splněno

Postup koordinátora psychosociální pomoci v případě nasazení složek IZS (kontrolní list)

1. **Udržuje spojení s velitelem zásahu.**

zahájeno

splněno

2. **V případě potřeby může spolupracovat např. s:**

- c) vhodnými osobami na místě události, sousedy (lze uplatnit osobní a věcnou pomoc), s rodinou nebo se zástupci jiných složek IZS (zdravotnickou záchrannou službou, policií),

zahájeno

splněno

- d) orgány obce na jejich zapojení do psychosociální pomoci,

zahájeno

splněno

- e) členy týmu posttraumatické péče nebo krizovými interventy,

zahájeno

splněno

- f) psychologem HZS kraje nebo psychologem jiné složky IZS,

zahájeno

splněno

- g) ostatními členy jednotky nebo dalšími příslušníky HZS kraje nezařazenými v jednotce PO (např. příslušníky z odboru ochrany obyvatelstva),

zahájeno

splněno

- h) členy spolupracující NNO a nebo jiného subjektu činného v poskytování psychosociální pomoci.

zahájeno

splněno

Nejsou-li uvedeni příslušníci nebo subjekty na místě zásahu, vyžádá si je cestou OPIS IZS.

10. Zejména u událostí většího rozsahu **požádá velitele zásahu o zřízení stanoviště pro poskytování psychosociální pomoci** (např. kontejner nouzového přežití, autobus, místní objekt).

zahájeno

splněno

11. **Předává údaje o zjištěné potřebě psychosociální a humanitární pomoci veliteli zásahu, příp. krizovému štábu HZS kraje.**

zahájeno

splněno

Schvaluji: plk. Ing. Drahošlav RYBA generální ředitel HZS ČR	podpis dne:
--	--

	<p style="text-align: center;">Katalogový soubor typové činnosti</p> <p style="text-align: center;">STČ – 12/IZS</p>	<p style="text-align: center;">List operačních středisek složek integrovaného záchranného systému</p>
<p>Ministerstvo vnitra GŘ HZS ČR</p> <p>Číslo jednací: MV- 604/PO-IZS-2011</p>	<p style="text-align: center;">Typová činnost složek IZS</p> <p style="text-align: center;">při poskytování psychosociální pomoci</p>	<p>Gestor listu:</p> <p>MV – generální ředitelství HZS ČR</p>

1. Společné úkoly operačních středisek základních složek IZS

Na žádost operačního a informačního střediska IZS (dále jen „OPIS IZS“) povolají osobu určenou pro poskytování psychosociální pomoci s ohledem na druh MU a kompetenci ji řešit ve své působnosti (např. psychologa, příslušníka vycvičeného v poskytování posttraumatické péče, krizového intervenanta Policie ČR, člena NNO).

2. Úkoly a činnosti OPIS IZS

- a) vyhodnotí potřebnost psychosociální pomoci,
- b) nabídne veliteli zásahu osoby určené pro poskytování psychosociální pomoci (např. psychologa HZS ČR, příslušníka vycvičeného v poskytování posttraumatické péče, krizového intervenanta Policie ČR, člena NNO),
- c) na žádost velitele zásahu povolává psychology nebo ostatní poskytovatele psychosociální na místo zásahu,
- d) podle požadavků velitele zásahu nebo pověřeného (určeného) příslušníka HZS ČR zjišťuje potřebné informace pro nasazení psychologů na místě zásahu.

3. Podmínky při nasazení psychologů, krizových intervenantů psychologické pomoci

Pokud povolává na místo zásahu psychology, krizové intervenanty jiných složek než HZS ČR, **konzultuje uvedenou skutečnost s psychologem HZS kraje**, v případě Armády ČR s vedoucím psychologem HZS ČR.

Armáda ČR - nasazení vojenských psychologů a kaplanů (pokud nejsou součástí nasazených sil) může být provedeno na základě požadavku MV-GŘ HZS ČR nebo velitele úkolového uskupení AČR (dále jen „ÚU AČR“). Nasazení vojenských psychologů pak koordinuje vrchní psycholog AČR.

Policie ČR – krizového intervenanta Policie ČR povolává OPIS IZS prostřednictvím místně příslušného operačního střediska Policie ČR.

Člen NNO – povolává se dle podmínek uvedených ve Smlouvě o plánované pomoci na vyžádání s danou NNO.

<p>Schvalují: plk. Ing. Drahoslav RYBA generální ředitel HZS ČR</p>	<p>podpis </p> <p>dne:</p>
--	---

	<p style="text-align: center;">Katalogový soubor typové činnosti</p> <p style="text-align: center;">STČ – 12/IZS</p>	<p style="text-align: center;">List jednotek požární ochrany a HZS ČR</p>
<p>Ministerstvo vnitra GŘ HZS ČR</p> <p>Číslo jednací: MV- 604/PO-IZS-2011</p>	<p style="text-align: center;">Typová činnost složek IZS</p> <p style="text-align: center;">při poskytování psychosociální pomoci</p>	<p style="text-align: center;">Gestor listu: MV – generální ředitelství HZS ČR</p>

A. Úkoly a postup činnosti

- 1) Při záchranných a likvidačních pracích hasiči dbají na zachování a podporu lidské důstojnosti, a proto přistupují s úctou i respektem k hodnotám, potřebám a projevům osob zasažených mimořádnou událostí.
- 2) Při průzkumu na místě zásahu se zjišťují poznatky také se zaměřením na potřeby osob zasažených mimořádnou událostí v oblasti tělesné, duševní, duchovní a sociální a je na ně reagováno v souladu s jejich hodnotami.
- 3) Zasaženým osobám hasiči poskytují první psychickou pomoc s cílem stabilizace stavu zasaženého člověka, která především spočívá v:
  - a) naplnění základních lidských potřeb (tekutiny, teplo, fyzická pohoda, apod.),
  - b) zajištění klidného a bezpečného místa (např. autobus, kontejner nouzového přežití),
  - c) uspokojení potřeby nezbytné informovanosti.
- 4) Podle charakteru mimořádné události a konkrétní situace na místě zásahu velitel zásahu pro poskytování psychosociální pomoci:
  - a) určí některého hasiče pro první psychickou pomoc zasaženým osobám. Určený hasič jedná se zasaženou osobou i s ohledem na případnou návaznost na další pomoc a spolupráci (tj. rodina, psycholog nebo člen týmu posttraumatické péče, jiné subjekty poskytující psychosociální pomoc). V příloze č. 1 společného listu jsou uvedena základní pravidla jednání při poskytování první psychické pomoci.
  - b) dle vývoje situace a vznikajících potřeb dále zajistí:
    - i) vhodné osoby na místě události, tj. např. sousedy (lze uplatnit osobní a věcnou pomoc), rodinu nebo jiné složky IZS (zdravotnická záchranná služba, policie),
    - ii) zapojení orgánů obce do psychosociální pomoci,
    - iii) členy týmu posttraumatické péče,
    - iv) psychologa HZS kraje nebo psychologa jiné složky IZS,
    - v) ostatní členy jednotky PO nebo další příslušníky HZS kraje nezařazené v jednotce (např. příslušníky z odboru ochrany obyvatelstva),
    - vi) člena spolupracující NNO a nebo jiného subjektu činného v poskytování psychosociální pomoci.
- 5) Velitel zásahu a velitel jednotky PO je oprávněn rozhodnout o předání pomůcek pro snížení akutního stresu u zasažených osob, zejména dětí (např. „dráček“ nebo jiná hračka).
- 6) Velitel jednotky PO provede záznam o poskytnutí psychosociální pomoci do „Zprávy o zásahu“.
- 7) Velitel zásahu nebo velitel jednotky PO vyhodnotí také potřebu posttraumatické péče pro zasahující, při tom spolupracují s psychologem HZS kraje.

B. Činnost psychologa HZS kraje na úseku psychosociální pomoci

- 1) Psycholog HZS kraje na místě zásahu:
  - a) podporuje vlastní zdroje osob zasažených ke zvládnutí situace, tzn. poskytuje první psychickou pomoc, případně vykonává další odborné činnosti (např. krizovou intervenci),
  - b) po dohodě s velitelem zásahu spolupracuje s dalšími subjekty, případně zajišťuje koordinaci psychosociální pomoci,
  - c) předává informace o zjištěných materiálních potřebách zasažených osob veliteli zásahu, popř. štábu HZS kraje, orgánům obcí, krizovému štábu kraje, pro plnění úkolů ochrany obyvatelstva.
- 2) Psycholog HZS kraje v rámci koordinace psychosociální pomoci na úrovni štábu HZS kraje:
  - d) podněcuje spolupráci v rámci prvních občanských pomoci (ve smyslu Standardů PSKPS),
  - e) nabízí a zprostředkovává osobám zasaženým MU psychosociální pomoc ve vazbě na činnost příslušníků HZS kraje na úseku ochrany obyvatelstva, kterou provádějí v oblasti humanitární pomoci,
  - f) organizuje součinnost poskytovatelů psychosociální pomoci v průběhu záchranných a likvidačních prací ve vazbě na činnost štábu HZS kraje,
  - g) řeší návaznou psychosociální pomoc (tj. pomoc po ukončení zásahu) ve spolupráci s obcemi a organizacemi (případně jednotlivci) v oblasti poskytování psychosociální pomoci.

C. Koordinace a odpovědnosti v činnostech v oblasti psychosociální pomoci při velké mimořádné události

- 1) Koordinace v činnostech v oblasti psychosociální pomoci při velké mimořádné události se provádí zpravidla:
  - a) ve fázi poskytování krátkodobé psychosociální pomoci v době trvání mimořádné události. Úkolem koordinátora, zpravidla psychologa HZS kraje, je vytvořit podmínky pro to, aby se různí poskytovatelé psychosociální pomoci z různých organizací (HZS kraje, NNO, obce, jednotlivci) dohodli a mohli spolupracovat ve smyslu vydaných Standardů PSKPS,
  - b) ve střednědobé a dlouhodobé fázi poskytování psychosociální pomoci se předává koordinace psychosociální pomoci jiným subjektům, např. zástupcům obce, zástupcům NNO.
- 2) Koordinátor iniciuje první setkání všech možných poskytovatelů psychosociální pomoci. Koordinační schůzka je součástí činnosti práce štábu HZS kraje nebo krizového štábu kraje, popř. krizového štábu obce s rozšířenou působností.
- 3) Na setkání psychosociální pomoci se poskytovatelé dohodnou na:
  - a) společném postupu,
  - b) rozdělení činností,
  - c) místě působení,
  - d) systému předávání informací,
  - e) spolupráci s příslušným krizovým štábem nebo štábem HZS kraje,
  - f) způsobu vyhodnocení potřeb psychosociální pomoci.
- 4) Pro zjištění potřebnosti poskytnutí psychosociální a humanitární pomoci lze využít monitorovací dotazník uvedený v příloze č. 2 společného listu.

Očekávané zvláštnosti

Při poskytování psychosociální pomoci se mohou vyskytnout následující komplikace:

- 1) stresová reakce zasažených osob,
- 2) jazyková bariéra – cizinci,
- 3) agresivita vůči poskytovatelům psychosociální pomoci,
- 4) specifika etnických a kulturních menšin,
- 5) nedostatek poskytovatelů psychosociální pomoci,
- 6) souběh potřeby psychosociální pomoci s jinými problémy.

Schvaluji: plk. Ing. Drahoslav RYBA generální ředitel HZS ČR	podpis dne:
--	--

	Katalogový soubor typové činnosti STČ – 12/IZS	List Policie České republiky
Policie České republiky Číslo jednací: MV- 604/PO-IZS-2011	Typová činnost složek IZS při poskytování psychosociální pomoci	Gestor listu: Policejní prezidium České republiky

Úkolem příslušníků Policie České republiky (dále jen „policisté“ a „Policie ČR“) v případech mimořádných událostí (dále jen „MU“) je, mimo jiné, poskytnout zasaženým osobám první psychickou pomoc a krizovou intervenci v etapě krátkodobé a bezprostřední pomoci. K zajištění psychologické pomoci Policie ČR uvolní potřebný počet policejních krizových interventů (dále jen „krizový intervent“) systému psychologické pomoci obětem trestné činnosti a obětem mimořádných událostí (dále jen „systém pomoci obětem“) podle charakteru MU a konkrétní situace, a to po dobu nezbytně nutnou. Pro psychologickou pomoc v případech déletrvajících závažných MU může Policie ČR vyčlenit též členy týmů posttraumatické intervenční péče (dále jen „člen týmu PIP“).

A. Činnost velitele policejního opatření na místě MU

Velitel policejního opatření na místě MU může, podle charakteru mimořádné události a konkrétní situace a se souhlasem velitele zásahu, vyčlenit některé z policistů (pokud možno zkušené osoby) pro poskytování (laické) první psychické pomoci zasaženým, jejich rodinným příslušníkům či jiným přítomným osobám. Cílem první psychické pomoci je stabilizace psychického stavu a zajištění základních lidských potřeb.

Konkrétně se jedná o:

- 1) navázání kontaktu a dodání pocitu bezpečí,
- 2) ochranu soukromí – např. před médii, přihlížejícími apod.,
- 3) předávání relevantních a důležitých informací,
- 4) zajištění základních potřeb, jako jsou teplo, tekutiny, přístřeší, ale také citlivé zacházení, respektování reakcí a potřeb,
- 5) vyhledání, popř. pomoc při vyhledání blízkých osob.

Pokud velitel policejního opatření nemůže vyčlenit policisty k první psychické pomoci nebo taková pomoc zřejmě nedostačuje, vyžádá cestou integrovaného operačního střediska krajského ředitelství policie, resp. operačního střediska operačního odboru Policejního prezidia České republiky (dále jen „PP ČR“) zajištění krizového interventa systému pomoci obětem (případně člena týmu PIP) k zajištění psychologické pomoci zasaženým.

B. Činnost krizového interventa systému pomoci obětem

Krizový intervent (psycholog či jiný určený krizový intervent):

- 1) v případě déletrvajících MU
  - a) ohlásí svoji přítomnost veliteli zásahu složek integrovaného záchranného systému (dále jen „IZS“) cestou velitele sil prostředků policie (pokud není současně velitelem zásahu),
  - b) nabízí podporu zasahujícím policistům, případně dalším zasahujícím členům IZS;
  - c) poskytuje příslušníkům policie součinnost při práci se zasaženými (první psychická pomoc), případně s pachateli trestné činnosti spojené s MU,
  - d) asistuje u identifikace zemřelých osob, pokud se provádí na místě zásahu,
  - e) nabízí psychologickou pomoc zasaženým – předává informace, poskytuje kontakty na instituce poskytující psychologickou, psychosociální a další pomoc, případně psychosociální pomoc a jiné formy pomoci zprostředkuje,
  - f) předává v určeném rozsahu a intenzitě informace o své činnosti skupině krizové intervence oddělení vedoucího psychologa odboru pro řízení lidských zdrojů PP ČR (dále jen „skupina krizové intervence PP ČR“).

S vědomím a souhlasem velitele zásahu a velitele sil a prostředků Policie ČR opustí místo zásahu za účelem:

- g) asistence u identifikace zemřelých osob;
- h) účasti, v případě potřeby při sdělování úmrtí příbuzným obětí;
- i) asistence, se souhlasem pacienta, při návštěvách zraněných osob ve zdravotnických zařízeních;

Pokud Hasičský záchranný sbor ČR (dále jen „HZS ČR“) organizuje koordinaci psychosociální pomoci:

- j) kontaktuje po příjezdu na místo MU koordinátora (pokud je stanoven) a zjistí aktuální potřeby psychosociální pomoci;
  - k) spolupracuje s dalšími subjekty poskytujícími psychosociální pomoc;
  - l) předává v určeném rozsahu a intenzitě informace o své činnosti koordinátorovi a skupině krizové intervence PP ČR;
  - m) zúčastňuje se koordinačních setkání členů týmu psychosociální pomoci.
- 2) v případě MU trvající jen několik hodin svou činnost přiměřeně přizpůsobí, podle typu události, konkrétní situace a potřeby velitele zásahu složek IZS resp. velitele sil a prostředků Policie ČR, činností uvedeným v bodě 1) písm. a – m.

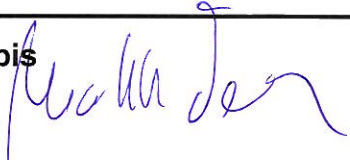
C. Činnost skupiny krizové intervence PP ČR

Skupina krizové intervence PP ČR:

- 1) v případě déletrvající MU s potřebou provedení opatření na ochranu obyvatelstva:
  - a) plní svůj základní úkol vůči svým klientům (policistům a dalším osobám stanoveným interním předpisem) poskytováním telefonické krizové intervence, a dále podle kapacity a konkrétní situace
  - b) poskytnutí k telefonické krizové intervenci zasaženým osobám nonstop fungující telefonní linku (jejíž číslo sdělí službu konající pracovník skupiny krizové intervence PP ČR), je možné využít i mobilní spojení a Skype, a to po dobu trvání urgentní fáze (nejméně však 14 dní po události) nebo dle potřeby déle, a zajistí prostřednictvím preventivně informačního odboru PP ČR zveřejnění této informace v médiích,
  - c) spojí se s vedoucím psychologem HZS ČR, případně s koordinujícím psychologem na místě MU, jenž bude koordinováním pověřen, k zajištění koordinace psychosociální pomoci,
  - d) na žádost vedoucího psychologa HZS ČR zajistí vyslání dostatečného počtu krizových interventů (případně členů týmu PIP) na místo MU,
  - e) průběžně monitoruje činnost krizových interventů (případně členů týmu PIP) na místě MU,
  - f) vyhodnotí činnost krizových interventů (případně členů týmu PIP) po skončení MU;
- 2) v případě MU bez potřeby opatření na ochranu obyvatelstva poskytuje podle potřeby součinnost zasahujícím policistům, krizovým interventům či pracovníkům operačních středisek složek IZS.

D. Interní předpisy Policie ČR upravující předmětnou oblast

1. ZPPP č. 21/2009, o posttraumatické intervenční péči a anonymní telefonní lince pomoci v krizi, ve znění ZPPP č. 79/2010
2. ZPPP č. 97/2010, o systému psychologické pomoci obětem trestné činnosti a obětem dalších mimořádných událostí

<p>Schvaluji: plk. Mgr. Martin Červíček policejní prezident</p>	<p>podpis dne:</p>
--	---

	<p style="text-align: center;">Katalogový soubor typové činnosti</p> <p style="text-align: center;">STČ – 12/IZS</p>	<p style="text-align: center;">List Armády České republiky</p>
<p style="text-align: center;">Armáda České republiky</p> <p style="text-align: center;">Číslo jednací: MV-604/PO-IZS-2011</p>	<p style="text-align: center;">Typová činnost složek IZS</p> <p style="text-align: center;">při poskytování psychosociální pomoci</p>	<p style="text-align: center;">Gestor listu: Generální štáb Armády České republiky</p>

Nasazení sil a prostředků AČR pro potřeby podpory IZS je organizováno a prováděno v souladu s Dohodou o plánované pomoci na vyžádání mezi MV-GŘ HZS ČR a GŠ AČR a platnými právními normami České republiky.

Při odstraňování následků MU dbají vojáci v prostoru nasazení na zachování a podporu lidské důstojnosti, přistupují s úctou i respektem k hodnotám, potřebám a projevům zasažených osob a poskytují laickou první psychickou pomoc.

V případě MU většího rozsahu mohou být součástí nasazených sil a prostředků AČR i vojenští psychologové a vojenští kaplani. Nasazení vojenských psychologů a kaplanů (pokud nejsou součástí nasazených sil) může být provedeno na základě požadavku MV-GŘ HZS ČR nebo velitele ÚU AČR. Nasazení vojenských psychologů koordinuje vrchní psycholog AČR. Nasazení vojenských kaplanů koordinuje hlavní kaplan AČR.

1. Úkoly vrchního psychologa AČR:

- a) V případě požadavku na nasazení vojenských psychologů zajistit jejich výběr a vyslání v rámci nasazených sil a prostředků AČR.
- b) Při nasazení vojenských psychologů se spojit, cestou vedoucího psychologa HZS ČR, s koordinátorem psychosociální pomoci IZS na místě události a koordinovat s ním postup pro nasazení vojenských psychologů do místa MU.
- c) V průběhu nasazení monitorovat, koordinovat činnost vojenských psychologů v prostoru MU. V případě potřeby zabezpečit jejich posílení nebo střídání v místě nasazení. Po ukončení nasazení vyhodnotit jejich činnost, vypracovat zprávu a předložit ji služebním postupem Velení AČR.

2. Úkoly vojenských psychologů v prostoru MU:

- a) Hlásit se u velitele ÚU AČR (pokud nejsou součástí nasazené jednotky) a informovat ho o své činnosti.
- b) Zabezpečit psychologickou pomoc nasazeným příslušníkům AČR a poskytovat jim odbornou podporu a součinnost při plnění úkolů v prostoru MU.
- c) Po příjezdu do místa nasazení a po dohovoru s velitelem ÚU AČR kontaktovat koordinujícího psychologa z HZS ČR, nebo jiného určeného koordinátora, a zjistit aktuální potřeby psychosociální pomoci v prostoru své působnosti. Na základě jeho pokynů nebo podle svého uvážení a vyhodnocení konkrétní situace v místě nasazení (v obtížnějších případech problematiku konzultovat s vrchním psychologem AČR):
  - i. nabízet psychologickou pomoc zasaženým MU;
  - ii. předávat informace, poskytovat kontakty na instituce poskytující psychologickou, psychosociální a další pomoc;
  - iii. v případě potřeby se zúčastnit sdělování úmrtí příbuzným obětí;

- iv. v prostoru své působnosti spolupracovat s dalšími subjekty poskytující psychosociální pomoc nebo psychosociální pomoc zprostředkovat, případně ji koordinovat;
  - v. v závažných situacích využívat v součinnosti s koordinátorem a podle svého uvážení: členy týmu posttraumatické péče IZS, psychology IZS, příslušníky HZS ČR nezařazené v JPO v přímém výkonu služby a spolupracující organizace (případně jednotlivce) v oblasti psychosociální pomoci.
- d) Předávat v určeném rozsahu a ve stanovených intervalech informace o své činnosti určenému koordinátorovi a vrchnímu psychologovi AČR. Osobní a citlivé údaje o zasazených předávat (jiným subjektům poskytujícím psychosociální pomoc) pouze s jejich písemným souhlasem.
- e) Zúčastňovat se koordinačních setkání poskytovatelů psychosociální pomoci.

Schvaluji: genpor. Ing. Petr PAVEL, M. A.
Náčelník Generálního štábu AČR

podpis
dne: 17. 7. 12

	<p style="text-align: center;">Katalogový soubor typové činnosti</p> <p style="text-align: center;">STČ – 12/IZS</p>	<p style="text-align: center;">List Nestátních neziskových organizací</p>
<p>Ministerstvo vnitra GR HZS ČR</p> <p>Číslo jednací: MV- 604/PO-IZS-2011</p>	<p style="text-align: center;">Typová činnost složek IZS</p> <p style="text-align: center;">při poskytování psychosociální pomoci</p>	<p>Gestor typové činnosti: MV – generální ředitelství HZS ČR</p>

1. Úkoly a činnost Nestátních neziskových organizací

(Člověk v tísni, ADRA, Diakonie ČCE, Charita, Český červený kříž a další NNO)

Psychosociální a humanitární pomoc NNO je organizována a prováděna s ohledem na potřeby, projevy a hodnoty zasažených osob. Vztah pracovníků NNO k zasaženým je založen na úctě, respektu, partnerství a spolupráci.

Neexistuje pevně daný rámec typů poskytované činnosti všech organizací. Jednotlivé NNO se vyznačují specifickým přístupem k řešení MU, což je dáno zaměřením jejich dlouhodobé činnosti, jejich vnitřní strukturou, materiálními a personálními možnostmi. V případě existence lokální pobočky mohou NNO toto zázemí během MU využít, a to bez ohledu na rozsah události. NNO jsou ochotny při událostech malého i většího rozsahu **společně koordinovat** svoji činnost a jednotně vystupovat vůči místní samosprávě a IZS při poskytování pomoci. NNO pracují na vytvoření jednotné komunikační platformy sloužící ke koordinaci a výměně informací.

2. Základní nabídka činností NNO při mimořádné události

Činnosti uvedené v tabulce jsou NNO schopny nabídnout i při MU malého rozsahu, s výjimkou *Finanční pomoci* (činnost č. 8), která je závislá na získání finančních zdrojů, např. z vyhlášení veřejné sbírky (zpravidla při MU velkého rozsahu).

ORGANIZACE	ADRA	Člověk v tísni	Diakonie ČCE	ČČK*	Charita
DRUH ČINNOSTI					
1) Monitoring rozsahu škod a sociálních potřeb	x	x	x	x	x
2) Materiální pomoc	x	x	x	x	x
3) Zapůjčení techniky (vysoušečů a drobné techniky)	x	x	x		x
4) Poskytnutí první pomoci				x	
5) Dobrovolnická pomoc (při odstraňování následků MÚ)	x	x	x	x	x
6) Psychosociální pomoc (krátkodobá i dlouhodobá intervence ve spolupráci s psychology HZS, zástupci ostatních NNO a s duchovními)	x		x	x	x
7) Evakuační centra - zřízení, zajištění provozu ve spolupráci s místní samosprávou a IZS.				x	x
8) Finanční pomoc (v případě získání finančních zdrojů nebo vyhlášení veřejné sbírky a na základě terénního šetření)	x	x	x	x	x

* s případnou spoluprací kolektivních členů ČČK

<p>Schvaluji: plk. Ing. Drahošlav RYBA generální ředitel HZS ČR</p>	<p>podpis </p> <p>dne:</p>
--	---

	<p style="text-align: center;">Katalogový soubor typové činnosti</p> <p style="text-align: center;">STČ – 12/IZS</p>	<p style="text-align: center;">Přehled zkratk</p>
<p>Ministerstvo vnitra GŘ HZS ČR</p> <p>Číslo jednací: MV- 604/PO-IZS- 2011</p>	<p style="text-align: center;">Typová činnost složek IZS</p> <p style="text-align: center;">při poskytování psychosociální pomoci</p>	<p style="text-align: center;">Gestor listu:</p> <p style="text-align: center;">MV – generální ředitelství HZS ČR</p>

Přehled často používaných souvisejících zkratk

- AČR – Armáda České republiky
- člen týmu PIP – člen týmů posttraumatické intervenční péče
- GŠ AČR – Generální štáb Armády České republiky
- HZS ČR – Hasičský záchranný sbor České republiky
- HZS kraje – Hasičský záchranný sbor kraje
- IZS – integrovaný záchranný systém
- jednotka PO – jednotka požární ochrany (jednotka HZS kraje, HZS podniku nebo SDH obce),
- koordinátor - koordinátor psychosociální pomoci IZS
- MU – mimořádná událost
- MV-GŘ HZS ČR – MV-generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky
- NNO – nestátní neziskové organizace
- OPIS IZS – operační a informační středisko IZS
- PČR – Policie České republiky
- PP ČR – Policejní prezídium České republiky
- skupina krizové intervence PP ČR – skupina krizové intervence oddělení vedoucího psychologa odboru pro řízení lidských zdrojů Policejního prezidia České republiky
- Standardy PSKPS - Standardy psychosociální krizové pomoci a spolupráce zaměřené na průběh a výsledek
- ÚU AČR – úkolové uskupení AČR
- zasažená osoba – osoba zasažená mimořádnou událostí
- ZPPP – Závazný pokyn policejního prezidenta